

IV

(Tájékoztatások)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

EGYSÉGES SZANÁLÁSI TESTÜLET

A 806/2014/EU rendelet 92. cikkének (4) bekezdése szerinti jelentés az Egységes Szanálási Testület, a Tanács és a Bizottság a rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében – akár az Egységes Szanálási Testület, akár a Tanács, akár a Bizottság tekintetében, akár máskülönben – felmerülő függő kötelezettségeiről a 2017. pénzügyi évre vonatkozóan, az Egységes Szanálási Testület, a Bizottság és a Tanács válaszaival együtt

(2019/C 48/01)

TARTALOMJEGYZÉK

	<i>Bekezdés</i>	<i>Oldal</i>
Rövidítések		2
Bevezetés	1–3	3
Az ellenőrzés hatóköre és módszere	4–12	3
Az ellenőrzés hatóköre	4–5	3
Az ellenőrzés módszere	6–12	3
Észrevételek	13–54	5
I. rész: Az ESZT függő kötelezettségei	13–46	5
II. rész: A Bizottság függő kötelezettségei	47–52	12
III. rész: A Tanács függő kötelezettségei	53–54	12
Következtetések és ajánlások	55–57	13
Melléklet. Az előző évek megjegyzéseinek hasznosulása		14
Az Egységes Szanálási Testület válasza		15
A Bizottság válasza		17
A Tanács válasza		18

RÖVIDÍTÉSEK

Bizottság	Európai Bizottság
BPE	Banco Popular Español S.A.
ESZA	Egységes Szanálási Alap
ESZM	Egységes Szanálási Mechanizmus
ESZM-rendelet	Az Európai Parlament és a Tanács 2014. július 15-i 806/2014/EU rendelete a hitelintézeteknek és bizonyos befektetési vállalkozásoknak az Egységes Szanálási Mechanizmus keretében történő szanálására vonatkozó egységes szabályok és egységes eljárás kialakításáról, valamint az Egységes Bankszanálási Alap létrehozásáról és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 225., 2014.7.30., 1. o.).
ESZT	Egységes Szanálási Testület
NCWO	„a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elv
NSZH	Nemzeti szanálási hatóság
Törvényszék	az Európai Unió Bíróságának Törvényszéke

BEVEZETÉS

1. A 806/2014/EU rendelet (ESZM-rendelet)⁽¹⁾ által létrehozott egységes szanálási mechanizmus (ESZM) az EU bankuniójának második pillére. A mechanizmus célja, hogy egy bank fizetéseképtelenné válásának esetén eredményesen kezelje annak szanálását, a reál gazdaságot vagy az adófizetőket érő kedvezőtlen hatások nélkül. E mechanizmus kulcshelyettesítője az Egységes Szanálási Testület (ESZT), az euróövezetben letelepedett összes jelentős bank⁽²⁾, valamint a kevésbé jelentős, de határokon átnyúló tevékenységeket folytató bankcsoportok⁽³⁾ szanálási hatósága. Az ESZT 2015. január 1-jén vált független ügynökséggé, és 2016. január 1-je óta rendelkezik teljeskörű szanálási hatáskörrel.

2. A valamely szervezet szanálás alá vételéről szóló határozat meghozatalához vezető folyamatban az Európai Központi Bank, az ESZT, a Bizottság és esetleg a Tanács vesz részt⁽⁴⁾. Ha szükséges, az ESZT bizonyos feltételek fennállása esetén az Egységes Szanálási Alap (ESZA) szükség szerinti mértékben történő felhasználásával biztosíthatja a szanálási eszközök eredményes alkalmazását. Az ESZT-t és az ESZA-t teljes egészében a bankszektor finanszírozza.

3. Az ESZM-rendelet 92. cikkének (4) bekezdése kifejezetten előírja, hogy a Számvevőszék készítsen jelentést az ESZT, a Tanács és a Bizottság rendelet szerinti feladatai teljesítésének következtében felmerülő minden függő kötelezettségről (akár az ESZT, akár a Tanács, akár a Bizottság tekintetében, akár máskülönben). A Számvevőszék bármilyen, a feladatai teljesítése szempontjából releváns információt bekérhet⁽⁵⁾.

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZERE

Az ellenőrzés hatóköre

4. Az ellenőrzési jelentés kizárólag az ESZM-rendelet 92. cikkének (4) bekezdésében említett függő kötelezettségekkel foglalkozik, és a 2017. évi pénzügyi évre terjed ki.

5. A Számvevőszék más dokumentumaiban már ellenőrizte a Bizottság és a Tanács éves jelentéseit⁽⁶⁾, valamint az ESZT⁽⁷⁾ 2017. évi pénzügyi évre vonatkozó beszámolóját.

Az ellenőrzés módszere

6. A 19. számú Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standard és a 10. számú „Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések” uniós számviteli szabályban meghatározott függő kötelezettségeket be kell mutatni az éves beszámolóban (lásd: 1. háttérmagyarázat).

1. háttérmagyarázat

A függő kötelezettség fogalm meghatározása

A függő kötelezettség olyan lehetséges kötelelem, amely múltbeli eseményekből származik, és amelynek létezését csak egy vagy több, nem teljesen az Európai Unió ellenőrzése alatt álló, bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése fogja megerősíteni; vagy olyan meglévő kötelelem, amely múltbeli eseményekből származik, de nem mutatták ki, mert nem valószínű, hogy a kötelelem kiegyenlítése gazdasági hasznot megtestesítő erőforrások kiáramlását fogja igényelni, vagy a kötelelem összege nem mérhető megfelelő megbízhatósággal.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 806/2014/EU rendelete (2014. július 15.) a hitelintézeteknek és bizonyos befektetési vállalkozásoknak az Egységes Szanálási Mechanizmus keretében történő szanálására vonatkozó egységes szabályok és egységes eljárás kialakításáról, valamint az Egységes Szanálási Alap létrehozásáról és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról.

⁽²⁾ A jelentésben a „bank” kifejezés az ESZM-rendelet 2. cikkében meghatározott jogalanyokat jelöli.

⁽³⁾ Azon bankok jegyzéke, amelyekre vonatkozóan az ESZT szanálási hatósági feladatokat lát el, az alábbi linken található: <https://srb.europa.eu/en/content/banks-within-remit-srm-and-srb>

⁽⁴⁾ Az ESZM-rendelet 18. cikke.

⁽⁵⁾ Az ESZM-rendelet 92. cikkének (8) bekezdése.

⁽⁶⁾ A Számvevőszék 2017. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentései.

⁽⁷⁾ Jelentés az Egységes Szanálási Testület 2017. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról.

7. Annak meghatározásához, hogy egy függő kötelezettségről be kell-e számolni, értékelni kell a forráskiáramlás valószínűségét. Ha a jövőbeni forráskiáramlás:

- bizonyos, kötelezettségről kell beszámolni;
- valószínű, céltartalékról kell beszámolni;
- lehetséges, függő kötelezettségről kell beszámolni;
- valószínűtlen, akkor nem áll fenn beszámolási kötelezettség.

8. A 2017 során felmerült függő kötelezettségeken kívül a számvitelért felelős tisztviselőknek figyelembe kell venniük a végleges beszámoló bemutatásának napjáig tudomásukra jutott vonatkozó információkat is. Ezért a beszámoló megbízható és valós bemutatásához kiigazításokra vagy további közzétételekre lehet szükség, és a beszámoló 2018 során tudomásra jutott információkat is tartalmazhat ⁽⁸⁾. A 2017. évi beszámolók bemutatása az alábbiak szerint történt:

- Egységes Szanálási Testület – 2018. július 1.;
- Európai Bizottság – 2018. június 22.;
- Az Európai Unió Tanácsa – 2018. június 12.

9. Az ellenőrzési bizonyítékok közé tartoznak az ESZT személyzetével folytatott megbeszélések és interjúk során szerzett, továbbá a többek között belső dokumentumok, külső jogászoktól származó teljességi nyilatkozatok, illetve nyilvánosan elérhető adatok áttekintéséből származó információk.

10. 2018. május végén peres eljárások voltak folyamatban az ESZT-vel, a Bizottsággal és a Tanáccsal szemben az ESZM-rendelet szerinti feladataikkal kapcsolatban. Az ehhez kapcsolódó függő kötelezettségek ellenőrzéséhez a Számvevőszék mintát vett a peres ügyekből ⁽⁹⁾, és áttekintette a vonatkozó periratokat (lásd: 1. táblázat).

11. A minta ezenkívül kilenc, az Egységes Szanálási Alapba fizetendő előzetes hozzájárulással kapcsolatos, a nemzeti bíróságokhoz benyújtott ügyet tartalmazott. A nemzeti bíróságokhoz benyújtott fellebbezések és peres ügyek teljes sokasága 499 esetet tartalmazott. Ezekre az esetekre vonatkozóan azonban az ESZT nem bocsátotta rendelkezésre a periratokat, mivel azok a nemzeti szanálási hatóságoknál (NSZH-k) találhatóak, Az ESZT kijelentette, hogy nem állnak rendelkezésre ezek az iratok, ezért azokat a Számvevőszék számára sem adta át az ellenőrzés során. Ezért a Számvevőszék a mintának ezt a részét nem tudta áttekinteni.

1. táblázat

A Számvevőszék által kiválasztott és áttekintett minta

Peres ügyek vagy fellebbezések az alábbiakkal kapcsolatban:	Eljáró bíróság	Teljes sokaság	Áttekintett minta
---	----------------	----------------	-------------------

Egységes Szanálási Testület

A BPE szanálása	Az Unió Törvényszéke	103	10
Az ABLV szanálásától való eltekintés	Az Unió Törvényszéke	2	2

⁽⁸⁾ Az uniós költségvetési rendelet 155. cikke.

⁽⁹⁾ A periratok a panaszosok által választott eljárási nyelven (spanyol, olasz, német) álltak rendelkezésre. A kapcsolódó dokumentumokat ezenkívül francia és részben angol nyelven bocsátották rendelkezésre. A peres ügyekből vett mintán kívül az ESZT más peres ügyek dokumentumait is a Számvevőszék rendelkezésére bocsátotta, ha ez hasznos háttér-információnak bizonyult.

Peres ügyek vagy fellebbezések az alábbiakkal kapcsolatban:	Eljáró bíróság	Teljes sokaság	Áttekintett minta
Az EBA-ba történő előzetes hozzájárulások	Az Európai Unió Törvényszéke	13	4
	Nemzeti bíróságok	499	(9) (*)
Igazgatási hozzájárulások	Az Európai Unió Törvényszéke/az ESZT fellebbviteli testülete	0	0

Európai Bizottság

A BPE szanálása	Az Európai Unió Törvényszéke	30	5
Az EBA-ba fizetendő előzetes hozzájárulások	Az Európai Unió Törvényszéke	1	1

Az Európai Unió Tanácsa

A BPE szanálása	Az Európai Unió Törvényszéke	1	0
-----------------	------------------------------	---	---

(*) Nem lehetett áttekinteni (lásd: 11. bekezdés).

Forrás: Európai Számvevőszék; a 2018. május végéig elindított ügyek.

12. Mivel a jelentés folyamatban levő peres ügyekről is tartalmaz információkat, az ESZT és a Bizottság a mintához kapcsolódóan a legszigorúbb titoktartási előírások mellett nyújtott helyszíni iratbetekintési lehetőséget a Számvevőszék számára. A jelentés közzétételében jelentkező késedelmet részben a szigorú titoktartás által megkövetelt folyamat okozta.

ÉSZREVÉTELEK

I. rész: Az ESZT függő kötelezettségei

13. Az ESZT számvitelért felelős tisztviselője a 2017. évi pénzügyi évre vonatkozó beszámolóhoz kapcsolódó teljességi nyilatkozatban megerősítette, hogy az ESZM-rendelet 92. cikkének (4) bekezdésében említett valamennyi függő kötelezettség bemutatása megtörtént. Az ESZT 2017. évi beszámolójára vonatkozó jelentésében a független külső ellenőr nem tett lényeges észrevételeket.

14. Az ESZT megkezdte a függő kötelezettségekre vonatkozó számviteli iránymutatások kidolgozását, de azok véglegesítése 2017 végéig még nem történt meg. A 2018. júniusi állás szerint az ESZT 2018 végéig tervezi elfogadni a jelenlegi tervezetet. Az ESZT számviteli iránymutatástervezete szerint a *lehetséges* fogalma 10–50 % közötti valószínűséggel, míg a *valószínűtlen* 10 % alatti valószínűséggel bekövetkező forráskiáramlást jelent. Ezenkívül az ESZT az alábbiak szerint határozta meg a függő kötelezettségek közzétételi előírásait:

- a becsült pénzügyi hatás;
- a kiáramlás összegével vagy ütemezésével kapcsolatos bizonytalanságok feltüntetése;
- a megtérülés lehetősége.

Szanálási határozatokat követő peres eljárásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek

15. Az ESZT 2017. június 7-én hozta meg első szanalási határozatát (lásd: 2. háttérmagyarázat)⁽¹⁰⁾.

2. háttérmagyarázat

Az ESZT Banco Popular Español S.A.-val kapcsolatban hozott szanalási határozatának összegzése

1. Az ESZM-rendelet 21. cikkének alkalmazása révén 4,1 mrd eurónyi tőkeeszköz leírása és átalakítása:
 - Részvénytőke: 2 098 429 046 euro
 - Kiegészítő alapvető tőkeinstrumentumok: 1 346 542 000 euro
 - Járulékos tőkeinstrumentumok: 685 315 828 euro
2. Az ESZM-rendelet 24. cikkének alkalmazása révén az üzleti tevékenység eladása a Banco Santander S.A.-nak 1 euróért.

16. Ezzel az első szanalási határozattal szemben számos keresetet nyújtottak be. Az ESZT ellen 2017 végéig 99 jogi eljárást indítottak az Európai Unió Bíróságának Törvényszékén. 2018. május végéig további négy beadványt nyújtottak be. 2018. szeptember végéig a Törvényszék a 103 esetből hármat utasított el.

17. Az Unió vagy valamely uniós szerv határozatával szembeni fellebbezéshez a panaszosoknak a szóban forgó határozat közzétételétől számított két hónapon belül kell beadványt benyújtania⁽¹¹⁾. Ezzel összhangban a legtöbb beadvány benyújtására az ESZT szanalási határozatának közzétételétől számított két hónapon belül került sor, és pusztán az ESZT határozatának megsemmisítésére irányultak. Ezek a beadványok a jogi költségeken kívül nem vezethetnek függő kötelezettségekhez (lásd: 45. bekezdés).

18. Mivel az állítólagos nem szerződéses kötelezettségek alapján keletkezett veszteségekkel kapcsolatos kártérítési kérelmek benyújtására vonatkozó időkorlát öt év⁽¹²⁾, az elkövetkező néhány év során adott esetben további peres eljárásokra lehet számítani. A 2018. május végéig benyújtott 103 keresetből 36 kérelem irányult a szanalási határozat megsemmisítése iránti kérelmen túlmenően az állítólagosan elszenvedett veszteségekkel kapcsolatos kártérítési igényre. A 103 beadvány közül kilenc kérelem csak az állítólagosan elszenvedett veszteségekkel kapcsolatos kártérítésre irányult.

19. Az ESZT arra a következtetésre jutott, hogy a folyamatban levő ügyek kapcsán – különösen azok összetettsége és a viszonylag friss jogi keretek miatt – nem lehet észszerű kritériumokat meghatározni a potenciális pénzügyi hatás elfogadható becslésére vonatkozóan⁽¹³⁾. Mivel az ESZT nem tudott becslést adni a lehetséges pénzügyi hatásra vonatkozóan, úgy döntött, hogy ezekről az ügyekről 2017. évi végleges beszámolójában a „jogi eljárásokkal kapcsolatos kiegészítő információk” fejezetben ad tájékoztatást⁽¹⁴⁾.

20. A Számvevőszék megérti, hogy az ESZT nem tudta előrejelezni a Törvényszék előtti bírósági eljárások lehetséges következményeit, mivel a szanalásra vonatkozó új jogi keret által létrehozott összetett, speciális és korábbi példák nélküli jogi rendszerben igen nehéz az említett peres ügyek végkimenetelére vonatkozó becslésekbe bocsátkozni a jelenlegi szakaszban (lásd: 19. bekezdés). A 10. sz. számviteli szabály szerint a függő kötelezettségekről be kell számolni, kivéve, ha a gazdasági hasznót vagy szolgáltatási potenciált megtestesítő erőforrások kiáramlása valószínűtlen⁽¹⁵⁾. Ezért az ESZT megfelelően számolt be az említett eljárások jellegéről és időbeli alakulásáról.

21. Egyes panaszosok szerint az ESZT és a Bizottság okozták a Banco Popular Español S.A. (BPE) likviditáshiányát és az ezt követő szanalást. Ezek a panaszosok azt állítják, hogy megszegték a szakmai titoktartási kötelezettséget, és egy meg nem nevezett uniós tisztségviselőt vádolnak szivárogtatással. E panaszosok a BPE tőzsdén jegyzett részvényei 2017. május végi piaci értékének megfelelő kártérítést igényelnek, ami adott esetben meghaladhatja a szanalás során leírt vagy átalakított összegeket (lásd: 2. háttérmagyarázat).

⁽¹⁰⁾ A Banco Popular Español S. A. bankot érintő szanalási határozat.

⁽¹¹⁾ Az EUMSZ 263. cikke

⁽¹²⁾ Az ESZM-rendelet 87. cikkének (5) bekezdése és a Bíróság alapokmányának 46. cikke.

⁽¹³⁾ Az ESZT végleges éves beszámolójának K) fejezete, 33. o.

⁽¹⁴⁾ Az ESZT számviteli iránymutatástervezete szerint ezzel a lehetőséggel csak nagyon ritkán lehet élni, amennyiben nem készíthető megbízható becslés.

⁽¹⁵⁾ A 10. sz. uniós számviteli szabály 4.6. pontjának (1) bekezdése.

22. Az első szanálási határozaton kívül az ESZT 2018. február 24-én bejelentette, hogy nem fog szanálási intézkedést hozni az ABLV Bank AS és leányvállalata, az ABLV Bank Luxembourg esetében, miután az Európai Központi Bank „fizetésképtelen vagy valószínűleg fizetésképtelenné váló” kategóriába sorolta azokat. 2018 májusában az ESZT értesítést kapott arról, hogy a Törvényszékre két jogi beadvány érkezett a szanálás el nem rendelésével kapcsolatos döntése ellen.

23. A Számvevőszék úgy véli, hogy ebben az esetben nem szükséges a jogi költségeken kívüli függő kötelezettségről (lásd: 45. bekezdés) beszámolni, mivel a panaszosok jelenleg csak az ESZT határozatának megsemmisítéséért fordultak a Törvényszékhez. Bár a panaszosok eddig még nem nyújtottak be kártérítési igényt, nem lehet kizárni, hogy a jövőben ilyenekkel álljanak elő.

24. Az ESZM-rendelet⁽¹⁶⁾ úgy rendelkezik, hogy bizonyos körülmények esetén az ESZT-nek kártalanítania kell a nemzeti szanálási hatóságot azon kártérítésekért, amelyek megfizetésére nemzeti bíróság kötelezte. Az ESZT nem tájékoztatta a Számvevőszéket a nemzeti szanálási hatóságok ellen nemzeti bíróságon folyó eljárások számáról, és eddig még az ESZT-t sem tájékoztatták az ezekhez kapcsolódó ítéletekről. Mindenesetre az ESZT úgy véli, hogy az ESZT által fizetendő kártérítéssel kapcsolatban kizárólag az Európai Unió Bíróságának van határozati jogköre⁽¹⁷⁾.

25. Az e fejezetben bemutatott peres ügyeken kívül 2018. május végéig számos ügyet utaltak az ESZT fellebbezési testülete elé. Ezek az esetek azonban csak a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkoztak, ezért azokból nem eredhetnek függő kötelezettségek.

„A hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elvhez kapcsolódó függő kötelezettségek

26. A tulajdonhoz fűződő alapvető jogok tiszteletben tartása érdekében az ESM-rendelet úgy rendelkezik, hogy a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul a szanálás során, mint a rendes fizetésképtelenségi eljárásban. „A hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elv alapján⁽¹⁸⁾ a hitelezők kártérítésre jogosultak az ESZA-ból, ha rendes fizetésképtelenségi eljárás során jobb elbánásban részesültek volna⁽¹⁹⁾. A szanálást követően független értékelő határozza meg a szanálás során tanúsított elbánásból eredő értékkülönbözetest⁽²⁰⁾ annak megállapításához, hogy a szanálási intézkedések által érintett részvényesek és hitelezők jogosultak-e az ilyen jellegű kártérítésre.

27. 2018. június 13-án az ESZT bejelentette, hogy megkapta a külső értékelőtől a BPE szanálása során tanúsított elbánásból eredő értékkülönbözetre vonatkozó jelentést. Az értékelés alapján az ESZT 2018. augusztus 2-án bejelentést tett közzé előzetes határozataról, amely alapján nem fizet kártérítést a BPE szanálási intézkedései által érintett részvényeseknek és hitelezőknek⁽²¹⁾. Következésképpen a 2017. évi beszámolóban nem szerepeltek „a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elvhez kapcsolódó függő kötelezettségek sem. Mihelyt az ESZT jóváhagyja és közzéteszi a végleges határozatot, az érintett felek új jogi intézkedéseket tehetnek a határozat megsemmisítésére vagy kártérítés igénylésére irányulóan.

Az Egységes Szanálási Alapba fizetendő banki hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek

28. Az euróövezetbeli bankoknak hozzájárulást kell fizetniük az ESZA számára (lásd: 3. háttérmagyarázat).

3. háttérmagyarázat

Az Egységes Szanálási Alap (ESZA)

Az ESZA 2023 végére előirányzott célszintje az euróövezet biztosított betétei összegének 1 %-a. A biztosított betétek 2017. év végi összege alapján ez mintegy 56 milliárd eurót tesz ki. A célszint eléréséhez 2018-ban 3 315 banktól szedtek be éves hozzájárulást. E bankok 49 %-a átalányösszegű hozzájárulást fizető kis méretű intézmény, 28 %-uk közepes és 21 %-uk nagy méretű intézmény, kockázatuk, méretük és üzleti modelljük alapján ezek fizetik be az összes hozzájárulás 96 %-át.

⁽¹⁶⁾ Az ESZM-rendelet 87. cikkének (3) és (4) bekezdése.

⁽¹⁷⁾ Az ESZM-rendelet 87. cikkének (5) bekezdése és az EUMSZ 268. cikke.

⁽¹⁸⁾ Az ESZM-rendelet 15. cikke (1) bekezdésének g) pontja és 20. cikkének (16) bekezdése.

⁽¹⁹⁾ Az ESZM-rendelet 20. cikkének (16) és (18) bekezdése, valamint 76. cikke (1) bekezdésének e) pontja.

⁽²⁰⁾ Gyakran 3. értékelésként is szokták említeni.

⁽²¹⁾ Az Egységes Szanálási Testület 2018. augusztus 2-i bejelentése az „Egységes Szanálási Testület 2018. augusztus 2-i, a Banco Popular Español S.A.-ra vonatkozó szanálási intézkedések által érintett részvényeseknek és hitelezőknek fizetendő kártérítés megtételéről szóló előzetes határozataról, illetve a meghallgatáshoz való joghoz fűződő eljárás elindításáról szóló értesítésével” kapcsolatban (SRB/EES/2018/132).

29. A 2015-re vonatkozó hozzájárulásokat az NSZH-k számították ki és szedték be, majd 2016 januárjában továbbították az ESZT-nek ⁽²²⁾. 2016-tól kezdődően a hozzájárulásokat maga az ESZT számítja ki. Az ESZT minden NSZH számára szabványosított formanyomtatványt ad, amely tartalmazza a bankkal kapcsolatos összes információt, beleértve az előzetes hozzájárulásokat és az ezek alapjául szolgáló banki adatokat. A 2017. és 2018. évi hozzájárulásokat az NSZH-k szedték be az ESZT számításai alapján, majd 2017 és 2018 júniusában továbbították az ESZT-nek ⁽²³⁾.

30. Az NSZH-k a 2017-es és a 2018-as hozzájárulásokra vonatkozóan 6,6 milliárd, illetve 7,5 milliárd eurót szedtek be és utaltak tovább az ESZA-nak. 2017-ben 3 512, míg 2018-ban 3 315 banktól szedtek be hozzájárulást. 2015 és 2018 között összesen 24,9 milliárd euro hozzájárulást szedtek be.

31. A 2017. évi végleges éves beszámolójában az ESZT az előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan 1,4 milliárd euro összegű függő kötelezettségeket tüntetett fel. Ebből az NSZH-k nyilatkozatai alapján 1,2 milliárd euro kapcsolódik az NSZH-khoz benyújtott fellebbezésekhez, valamint a tagállami közigazgatási bíróságokon folyamatban levő jogi ügyekhez. Az 2. és 3. táblázat 2018. május 31-i zárónappal mutatja be részletesen ezeket az összegeket és változásait, valamint a fellebbezések és bírósági ügyek számát.

2. táblázat

Az ESZA-ba fizetendő előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek vitatott összegeinek változása

Függő kötelezettségek (euro)	2018.5.31.	2017.12.31.	2016.12.31.	2015.12.31.
Az NSZH-khoz benyújtott fellebbezések és a tagállami közigazgatási bíróságokon folyamatban levő ügyek	1 805 809 719	1 228 745 681	800 791 513	437 125 144
A 2015-ös előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	84 149 051	84 149 051	84 149 051	437 125 144
A 2016-os előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	565 465 854	585 509 613	716 642 462	0
A 2017-es előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	559 087 017	559 087 017	0	0
A 2018-as előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	597 107 797	0	0	0
A Törvényszék előtti jogi esetek (*)	181 133 405	181 133 405	41 034 633	0
A 2015-ös előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	0	0	0	0
A 2016-os előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	116 612 541	116 612 541	41 034 633	0

⁽²²⁾ Néhány NSZH a 2015 vége előtti nemzeti szanálási intézkedések miatt nem utalta át teljes egészében a 2015. évi hozzájárulásukat az ESZT-nek. Ezeket az összegeket az elkövetkező néhány évben fogják kiigazítani.

⁽²³⁾ Az Egységes Szanálási Alapba befizetett hozzájárulások átutalásáról és közös felhasználásúvá tételéről szóló kormányközi megállapodás (IGA) alapján.

Függő kötelezettségek (euro)	2018.5.31.	2017.12.31.	2016.12.31.	2015.12.31.
A 2017-es előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	64 520 864	64 520 864	0	0
A 2018-as előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	0	0	0	0
Összesen	1 986 943 124	1 409 879 086	841 826 146	437 125 144

(*) Egyes eseteknél kettős beszámítás merülhet fel (lásd: 39. bekezdés).

Forrás: Európai Számvevőszék, az ESZT adatai alapján.

3. táblázat

Az ESZA-ba fizetendő előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó fellebbezések és bírósági ügyek számának változása

Fellebbezések, bírósági ügyek és jogi eljárások száma	2018.5.31.	2017.12.31.	2016.12.31.	2015.12.31.
Az NSZH-khoz benyújtott fellebbezések és a tagállami közigazgatási bíróságokon folyamatban levő ügyek	499	393	261	67
A 2015-ös előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	5	5	6	67
A 2016-os előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	241	257	255	0
A 2017-es előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	131	131	0	0
A 2018-as előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	122	0	0	0
A Törvényszék előtti jogi esetek	13	13	9	0
A 2015-ös előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	0	0	0	0
A 2016-os előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	10	10	9	0
A 2017-es előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	3	3	0	0
A 2018-as előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan	0	0	0	0
Összesen	512	406	270	67

Forrás: Európai Számvevőszék, az ESZT adatai alapján.

32. A felperesek által vitatott fő szempontok egyike az átláthatóság hiánya az előzetes hozzájárulások kiszámításában. Ez különösen a kockázatkiigazítási szorzó kiszámítására és az igazgatási eljárások állítólagos formális megsértésére vonatkozik.

33. Az uniós ügynökségekről szóló 2017. évi éves jelentésében a Számvevőszék megjegyezte, hogy a jogi keretben a hozzájárulások kiszámítására meghatározott módszertan igen összetett és a pontatlanság kockázatát hordozza. Ezenkívül a Testület nem adhat ki részletes információkat az egyes bankok által fizetendő hozzájárulások kockázatalapú kiszámítására vonatkozóan, mivel azok összefüggnek egymással, és más bankokra vonatkozó bizalmas információkat is tartalmaznak ⁽²⁴⁾. Ez elkerülhetetlenül befolyásolja a számítások átláthatóságát.

34. 2017-ben a függő kötelezettségek teljes összege jelentősen, 567 millió euróval emelkedett (842 millió euróról 1 409 millió euróra). Ez a növekedés főként a 2017. évi előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódóan kezdeményezett új jogi eljárások miatt következett be. A 2018-ra rendelkezésre álló jelenlegi adatok alapján a függő kötelezettségek összege az ESZA-ba fizetendő 2018-as előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó új jogi keresetek miatt 558 millió euróval tovább nő 1 986 millió euróra.

35. Ami a 2016. évi végleges éves beszámoló elkészítési eljárását illeti, az NSZH-k csak összesített összegeket szerepeltettek a nyilatkozataikban. Ez az eljárás 2017 óta javult, azóta az NSZH-k Excel fájlokban részletes adatokat kezdtek szolgáltatni az egyedi tételekről. Az ESZT azonban még mindig nem kapott, illetve tudott áttekinteni dokumentumokat vagy további információkat a jogi ügyekkel kapcsolatban. Az ESZT ezek helyett teljes mértékben az NSZH-k által közölt összegekre támaszkodva készítette el saját 2017. évi beszámolóját.

36. A 2016. évi beszámolóról szóló jelentésében a Számvevőszék kijelentette: a javított eljárásnak az alkalmazása során kiderült, hogy az NSZH-khoz benyújtott fellebbezésekkel, valamint a tagállami közigazgatási bíróságokon folyamatban levő, a 2016. évi előzetes hozzájárulásokhoz kapcsolódó jogi ügyekkel kapcsolatos vitatott összegeket körülbelül 120 millió euróval túlbecsülték ⁽²⁵⁾. A 2017. évi éves beszámoló elkészítése során az illetékes NSZH két további, a 2016. évi pénzügyi évhez kapcsolódó hibáról számolt be, aminek következtében a szóban forgó összeget 19 millió euróval alábecsülték, de ezt a végleges beszámolóban korrigálták. Az alkalmazott Excel táblázatokban előforduló, imént említett hibákon túlmenően a választott módszer, azaz csak korlátozott körű információk átadása, azt jelenti, hogy nincs ellenőrzési nyomvonal, ami lehetővé tenné az ESZT számára, hogy alapvető minőségi ellenőrzéseket tudjon végezni a kapott információkon.

37. A megfelelő kockázatkezelés és számvitel biztosításához alapvető fontosságú annak megfelelő ismerete, hogy az ESZT milyen pénzügyi kockázatoknak van kitéve. A vonatkozó standardokkal ⁽²⁶⁾ összhangban az ESZT saját belsőkontroll-standardjaiban úgy rendelkezett, hogy megfelelő eljárásoknak és kontrolloknak kell biztosítaniuk, hogy az ESZT éves beszámolóinak és tevékenységi jelentéseinek elkészítéséhez felhasznált minden adat és vonatkozó információ pontos, teljeskörű és időszerű legyen ⁽²⁷⁾. Ennek ellenére még nem került sor az NSZH-k által bejelentett információk pontosságának, teljeskörűségének és időszerűségének biztosítására szolgáló kontrollok bevezetésére.

38. Az ESZT a bankok által fellebbezett hozzájárulások teljes összegét kitevő függő kötelezettségeket jelentett be. Az ESZT nem számította ki azt a becsült összeget, amelyet ténylegesen vissza kellene fizetnie, ha a panaszosok megnyernék a jogi eljárásokat. Ez elkerülhetetlenül a függő kötelezettségek jelentős túlbecsléséhez vezetett. A legtöbb fellebbezés például nem magát a hozzájárulást, hanem annak kiszámítását vitatja. Ha a felperesek megnyernék ezeket az eseteket, csak a hozzájárulásra vonatkozó új határozatban szereplő összeg és a fellebbezés tárgyát képező, a hozzájárulásra vonatkozó korábbi határozat összege közötti különbséget kellene visszafizetni. Vonatkozó ítélkezési gyakorlat hiányában azonban az ESZT számára nehézséget okoz az esetleges visszafizetésekre vonatkozó megfelelő becslés elkészítése. Meg kell jegyezni, hogy a fellebbezések vagy perek következtében esetlegesen fizetendő kártérítéseket az elkövetkező években megemelkedő előzetes hozzájárulások fogják ellentételezni. Ezért azok nincsenek hatással az ESZA 2023 végéig elérni tervezett célszintjére.

39. Egyes esetekben a bankok ugyanazzal a hozzájárulással szemben mind a nemzeti bíróságokon, mind a Törvényszéken panaszt nyújtottak be. Ahogyan azt ESZT is említette beszámolójában, elkerülhetetlenül kettős beszámításhoz vezet, ha a függő kötelezettségeket mind európai, mind tagállami szinten figyelembe veszik. Ha a panaszosok meg is nyerik a jogi ügyeket, csak egy alkalommal kaphatnak visszatérítést. Az ESZT egy a nemzeti és uniós bíróságokon egyszerre vitatott 149 millió eurónyi összeget kétszeresen számított be.

40. A 2017. évi tagállami fellebbezéseket és a nemzeti bíróságok elé utalt ügyeket az ezekért területileg illetékes három NSZH kezeli. Ezek közül két NSZH úgy nyilatkozott, hogy mivel ilyen ügyekben még nem született korábban ítélet, nem lehet az eljárások valószínű végkimenetelét értékelni.

⁽²⁴⁾ Az uniós ügynökségekről szóló 2017. évi európai számvevőszéki éves jelentés 2.7. fejezete (25. o.), valamint 3.35.9. fejezete (371. o.).

⁽²⁵⁾ A 2016. pénzügyi évre vonatkozó, a 806/2014/EU rendelet 92. cikkének (4) bekezdése szerinti számvevőszéki jelentés, 18. bekezdés, 7. o.

⁽²⁶⁾ Például az ESZT-rendelet 62. cikke és az uniós költségvetési rendelet.

⁽²⁷⁾ Az ESZT belsőkontroll standardjainak 13. fejezete (2016.12.23.-án elfogadott változat).

Igazgatási hozzájárulásokhoz kapcsolódó függő kötelezettségek

41. Az ESZT minden évben igazgatási hozzájárulásokat szed be működési költségeinek fedezéséhez. Az Egységes Szanálási Testület igazgatási kiadásaihoz történő hozzájárulásának végleges rendszere ⁽²⁸⁾ 2018. januárban lépett hatályba, és állandó rendszert hozott létre az igazgatási hozzájárulásokra vonatkozóan. Az új rendelet alapján a 19 tagállam ESZM-rendelet hatálya alá tartozó összes bankjának hozzá kell járulnia az ESZT igazgatási kiadásaihoz. Az ESZA-nak fizetendő előzetes hozzájárulással szemben az igazgatási hozzájárulás beszedése nem az NSZH-kon keresztül közvetlenül történik, hanem azt közvetlenül az ESZT végzi.

42. 2017 végéig egy átmeneti rendszer ⁽²⁹⁾ alapján szedték be az igazgatási hozzájárulás előlegként fizetendő részleteit. A korábbi rendelet alapján a közvetlen felelősségi körébe tartozó bankoktól az ESZT szedte be az előlegeket (lásd: 4. táblázat). Az igazgatási hozzájárulások előlegként befizetett részleteit kizárólag a 2014 novemberétől 2017 decemberéig tartó átmeneti időszak során felmerülő igazgatási kiadások fedezésére használták fel. A Bizottság számviteli iránymutatásaival összhangban ezeket az előlegként befizetett részleteket az adott év kiadásainak mértékéig bevételként könyvelték. Az előlegként befizetett részletek ezen túli részét a hozzájárulók által nyújtott hosszú távú előfinanszírozásként tartották nyilván.

4. táblázat

Az ESZT által az átmeneti és végleges rendszer alapján beszedett igazgatási hozzájárulás-előlegek

Átmeneti rendszer	2018	2017	2016	2015
Bankok száma	0	103	112	114
Teljes kifizetett összeg	0	83 004 442	56 673 870	21 829 111

Végleges rendszer	2018	2017	2016	2015
Bankok száma	2 729	2 819	2 963	3 060
Teljes kifizetett összeg	91 368 435	83 004 442	56 673 870	21 829 111

Forrás: ESZT, az összegek euróban vannak megadva.

43. Az ESZT 2018-ban számította ki a 2015–2018-as időszakra vonatkozó igazgatási hozzájárulások végleges összegét ⁽³⁰⁾. 2017-ben ez 83 millió eurót tett ki ⁽³¹⁾, és az összeget 2 819 banktól szedték be ⁽³²⁾ (lásd: 4. táblázat). Az átmeneti rendszer keretében befizetett előlegekkel csökkentek az adott bankok által fizetendő fennmaradó összegek.

44. Jelenleg nincsen folyamatban fellebbezés vagy peres ügy az előlegként befizetett részletekkel vagy a (2018-ra vonatkozóan) kiszámított igazgatási hozzájárulással kapcsolatban. Az ESZT ezért 2017-re és 2016-ra vonatkozóan nem számolt be függő kötelezettségekről.

Jogi költségekhez kapcsolódó függő kötelezettségek

45. Az ESZT-nek meg kell térítenie a pernyertes panaszosok jogi költségeit. Az ESZT azonban könyvelésében nem szerepeltette a jogi költségekhez kapcsolódó függő kötelezettségeket, illetve céltartalékot, és sem 2016. évi, sem 2017. évi végleges éves beszámolójában sem számolt be ilyenről. A peres ügyek száma és összetettsége miatt azonban ezekből jelentős összegű költségtérítés merülhet fel.

⁽²⁸⁾ A 2017/2361/EU felhatalmazáson alapuló európai bizottsági rendelet.

⁽²⁹⁾ Az 1310/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet által létrehozott rendszer.

⁽³⁰⁾ 2014 novemberre és decemбере a 2015. évi pénzügyi évhez tartozott.

⁽³¹⁾ A hozzájárulások mintegy 95 %-át jelentős intézmények fizették be.

⁽³²⁾ Az itt feltüntetett bankok száma és az ESZA-ba előzetes hozzájárulásokat fizető bankok száma közti különbség az eltérő megközelítésből adódik: az igazgatási hozzájárulást csoportszinten, míg az ESZA-ban fizetendő előzetes hozzájárulást az egyedi jogalanyok szintjén teljesítik, mivel ez utóbbit az NSZH-k szedik be.

Peres ügyekkel kapcsolatos kiegészítő információk

46. Az ESZT-vel és a nemzeti szanálási hatóságokkal (NSZH-k) szemben kezdeményezett jogi eljárások kedvezőtlen hatást gyakorolnak azok pénzügyi és emberi erőforrásaira, mivel a költségeket ezeknek a hatóságoknak és végül a hozzájárulást fizető bankoknak kell viselniük. 2017-ben az ESZT 10,9 millió eurót különített el az elkövetkező években várható peres ügyekhez kapcsolódó külső jogi szolgáltatásokra. 2017 végén az ESZT jogi szolgálatának nyolc teljes munkaidős egyenértékben számolt munkatársa közül négy foglalkozott a peres ügyekkel. 2018-ban hat további munkatárs felvételét tervezik a jogi csoportba..

II. rész: A Bizottság függő kötelezettségei

47. Az Európai Bizottság megerősítette, hogy 2017. december 31-én nem voltak az ESZM-rendelet szerinti feladatainak végrehajtásából eredő függő kötelezettségei.

48. 2017-ben a Bizottság jóváhagyta az ESZT által 2017. június 7-én meghozott első szanálási határozatot⁽³³⁾. E határozathoz kapcsolódóan 30 jogi eljárást kezdeményeztek a Bizottsággal szemben a Törvényszéken⁽³⁴⁾.

49. A Bizottság számviteli értékelése során úgy döntött, hogy beszámolójában nem szerepeltetett függő kötelezettségeket ezekhez az ügyekhez kapcsolódóan, azzal érvelve, hogy egyetlen panaszos sem tudta megfelelően bizonyítani a Bizottság felelősségét a szerződésen kívül okozott károkért⁽³⁵⁾, valamint hogy emiatt az erőforrások kiáramlása e szanálási esetekhez kapcsolódóan valószínűtlennek tekinthető. Ezenkívül a Bizottság kijelentette, hogy a kártérítési igények még idő előttiék, mivel még nem született végleges döntés arról, hogy „a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elv, illetve a szanálás során tanúsított elbánásból eredő értékkülönbözöt végleges kiszámítása alapján jár-e kártérítés a BPE részvényeseinek és hitelezőinek. A Bizottság ezért kijelentette, hogy általános tapasztalatai alapján az említett ügyekhez kapcsolódóan nem merülhet fel pénzügyi kockázat.

50. A kiválasztott minta áttekintése alapján a Számvevőszék megállapította, hogy egyes panaszosok szerint teljesülnek az Unió szerződésen kívüli felelősségének (lásd: 49. bekezdés) megállapításához szükséges feltételek. A Számvevőszék megjegyzi, hogy a jelenlegi szakaszban igen nehéz bármilyen előrejelzést tenni, mivel a szanálásra vonatkozó jogi keret viszonylag új, valamint összetett, speciális és korábbi példák nélküli jogi rendszert hozott létre. Mivel még nem született meg a szanálás során tanúsított elbánásból eredő értékkülönbözöt végleges kiszámítására vonatkozó végleges ESZT-határozat, és a panaszosok sem számszerűsítették még az általuk állítólagosan elszenvedett károkat erre az évre vonatkozóan, nem lehet becslést adni az eljárások valószínű végkimenetelére vonatkozóan.

51. A Bizottság ezenkívül könyvelésében nem szerepeltett a jogi költségekhez kapcsolódó függő kötelezettségeket, illetve céltartalékot és 2017. évi végleges éves beszámolójában sem számolt be ilyenről, mivel a kockázatot valószínűtlennek értékelte (lásd: 49. bekezdés).

52. További információként meg kell jegyezni, hogy a Bizottság tájékoztatást kapott egy egyesült államokbeli bíróság előtt zajló, a BPE szanálásához kapcsolódóan 2018 márciusában indult polgári peres ügyről. 2018 augusztusában a 2017. évi beszámoló bemutatása után a Bizottság arról is tájékoztatást kapott, hogy a Spanyol Királyság ellen választott bírósági eljárás indult a BPE szanálása kapcsán. A Bizottság azonban egyik említett eljárásban sem minősül részes félnek.

III. rész: A Tanács függő kötelezettségei

53. A Tanács számvitelért felelős tisztviselője 2017. december 31-én kelt teljességi nyilatkozatában kijelentette, hogy a Tanácsnak nem voltak az ESZM-rendelet szerinti feladatainak végrehajtásából eredő függő kötelezettségei.

54. A Tanács nem vett részt a 2017-ben hozott szanálási határozatokban, de 2017. október 26-án egy, a BPE szanálásával kapcsolatban a Törvényszék elé terjesztett jogi ügy részese volt. A Tanács 2017. évi végleges beszámolójában azonban nem szerepeltettek függő kötelezettségeket, mivel az ügyszökhöz kapcsolódóan valószínűtlennek értékelték az uniós költségvetésből történő forráskiáramlást.

⁽³³⁾ A Banco Popular Español S. A. (BPE) szanálására vonatkozó határozat jóváhagyása.

⁽³⁴⁾ A 30 eljárás közül a Bizottság csak egyben minősül egyedüli alperesnek.

⁽³⁵⁾ A panaszosnak kell bizonyítania a következőket: a szóban forgó intézmény kellően súlyosan megsértett valamely, az egyéneknek bizonyos jogokat biztosító jogszabályt, a panaszos által elszenvedett tényleges kárt, valamint a jogszerűtlen cselekvés és a kár közötti közvetlen ok-okozati kapcsolatot.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

55. Az ESZT számviteli iránymutatásai továbbra is csak tervezet formájában léteznek. Bár az ESZT-nek esetlegesen meg kell térítenie a pernyertes panaszosok jogi költségeit, könyvelésében mégsem szerepeltett a jogi költségekhez kapcsolódó függő kötelezettségeket, illetve céltartalékot, és sem 2016. évi, sem 2017. évi végleges éves beszámolójában sem számolt be ilyenről.

1. ajánlás

A függő kötelezettségek számának és összetettségének növekedése miatt a Számvevőszék megismétli a tavalyi évre vonatkozó jelentésében szereplő ajánlását⁽³⁶⁾. Az ESZT véglegesítse és hagyja jóvá számviteli iránymutatástervezetét. A számviteli iránymutatást teljes egészében alkalmazni kell a 2018. évi beszámolóra, és az foglalja magában a jogi költségekre vonatkozó céltartalék képzését vagy az ezekről történő beszámolást.

Ajánlott megvalósítási határidő: Az ESZT 2018. évi pénzügyi beszámolójának benyújtása.

56. 2017. évi beszámolójában – a 19. és 20. bekezdésben említett tényekkel összhangban – az ESZT a BPE-vel kapcsolatos peres ügyekre vonatkozóan kijelentette, hogy nem sikerült olyan észszerű kritériumokat meghatározni, amelyek mentén elfogadható becslést lehetne adni azok potenciális pénzügyi hatásáról⁽³⁷⁾. Ez a 2017. évi beszámoló esetében elfogadható. A Bizottság 2017-re vonatkozóan nem számolt be függő kötelezettségekről. Az ESZA-ba fizetett előzetes hozzájárulásokból eredő függő kötelezettségekkel kapcsolatban az ESZT közzétette a kockázatosnak minősülő összegek maximális értékét. A függő kötelezettségek eredetileg nem várt módon is alakulhatnak, ezért azokat folyamatosan értékelni kell.

2. ajánlás

Az ESZT és a Bizottság a rendelkezésre álló adatok – például számszerűsített igénybejelentések, bírósági ítéletek és múltbeli adatok – alapján a 2018. évi beszámolójukban gondosan értékeljék újra a helyzetet. Ezt az értékelést a 10. sz. uniós számviteli szabállyal („Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések”) összhangban kell végrehajtani.

Ajánlott megvalósítási határidő: A 2018. évi beszámoló benyújtása.

57. 2017. évi beszámolójában az ESZT teljes mértékben az NSZH-kra támaszkodott a tagállami szinten benyújtott fellebbezések és a nemzeti bírósági eljárások tekintetében. A megbízható információk rendelkezésre állása alapvető fontosságú, különösen az ügyek számának és összetettségének, valamint annak a fényében, hogy az NSZH-knál található meg az ESZT olyan pénzügyi kockázatait érintő információk, amelyek adott esetben függő kötelezettségek bejelentését teszik szükségessé. Az ESZT nem végzett megfelelő ellenőrzést az NSZH-k által benyújtott adatokra nézve, és a jogi eljárásokhoz kapcsolódó dokumentumokat sem kapott. Ezért dokumentáció hiányában a Számvevőszék sem tudta elvégezni az említett eljárásokból eredő, az ESZT-re ható pénzügyi kockázat értékelését.

3. ajánlás

A belsőkontroll-standardokkal összhangban az ESZT határozzon meg megfelelő eljárásokat és kontrollokat az NSZH-któl kapott információk pontosságának, teljesszűrségének és időszűrségének biztosítása érdekében. Ezenkívül biztosítsa megfelelő ellenőrzési nyomvonal meglétét, hogy a Számvevőszék el tudja végezni kötelezően végrehajtandó ellenőrzési feladatait.

Ajánlott megvalósítási határidő: Az ESZT 2018. évi pénzügyi beszámolójának benyújtása.

A jelentést 2018. december 13-i luxembourgi ülésén fogadta el a Neven MATES számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Klaus-Heiner LEHNE

elnök

⁽³⁶⁾ A 2016. pénzügyi évre vonatkozó, a 806/2014/EU rendelet 92. cikkének (4) bekezdése szerinti számvevőszéki jelentés, 2. ajánlás, 11. o.

⁽³⁷⁾ Az ESZT végleges éves beszámolójának K) fejezete, 33. o.

MELLÉKLET

A KORÁBBI ÉVEK MEGJEGYZÉSEINEK HASZNOSULÁSA

Év	A Számvevőszék megjegyzései	A korrekciós intézkedés állapota (végrehajtva/folyamatban/ végrehajtandó/ n.a.)
2017	Az ESZT készítsen részletes számviteli iránymutatásokat. A számviteli iránymutatások a jogi költségekre vonatkozó céltartalék létrehozásáról is rendelkezzenek.	Végrehajtandó ⁽¹⁾
2017	Az ESZT vezessen be megfelelő eljárást, és ennek részeként egy, a függő kötelezettségek valamennyi típusának megfelelő nyilvántartását és az azokról történő beszámolást biztosító informatikai rendszert. Az NSZH-knak hozzáféréssel kell rendelkezniük ehhez az informatikai rendszerhez a függő kötelezettségek megfelelő módon történő bevitele érdekében.	Végrehajtandó ⁽²⁾

⁽¹⁾ Lásd: 1. ajánlás.⁽²⁾ Lásd: 4. ajánlás.

AZ EGYSÉGES SZANÁLÁSI TESTÜLET VÁLASZA

19–20. bekezdés

Az Európai Unió Bírósága előtt az Egységes Szanáási Testület (ESZT) ellen, a Banco Popular Español S.A. (BPE) szanáását követően indított bírósági ügyekkel kapcsolatos, az 2017. évi éves beszámolóban tett, „Additional information related to legal cases” (magyarul: Jogi ügyekkel kapcsolatos további információk) címet viselő szakaszra vonatkozó adatszolgáltatás kizárólag az átláthatóságot szolgálja, az ezen ügyekből eredő függő kötelezettségek megjelenítésének és jelentésének szándéka nélkül. A 2017. évi éves beszámoló elfogadása utáni ESZT-értékelés alapján az ESZT szeretné megjegyezni, hogy csekély az erőforrások kiáramlásának esélye ezen ügyek miatt.

Ami azt illeti, az ESZT megjegyezi, hogy a fenti bírósági ügyek többsége olyan kereset, amely az ESZT által a BPE tekintetében elfogadott szanáási határozat megsemmisítésére törekszik. Az ESZT úgy véli, hogy ezek a megsemmisítés iránti keresetek nem vezethetnek az ESZT költségvetéséből származó erőforrások közvetlen kiáramlásához, kivéve az esetleges eljárási költségeket (az eljárási költségek tekintetében lásd a 45. bekezdés alatti megjegyzést).

A BPE-ügy tekintetében az ESZT ellen indított kártérítési keresetek vonatkozásában, a megítélendő kártérítés feltételeire vonatkozó uniós ítélkezési gyakorlat fényében az ESZT úgy véli, hogy az ESZT költségvetéséből származó erőforrások ezen keresetek eredményeképpen történő kiáramlásának lehetősége csekély. Ezenkívül az ESZT szanáási határozatának feltételezett jogellenességén alapuló kártérítési keresetek tekintetében az ESZT megjegyezte azt is, hogy a kártérítési kereseteket korainak kell tekinteni. Ez annak a ténynek köszönhető, hogy a közigazgatási eljárás, amely az ESZT végső döntését eredményezi azzal kapcsolatban, hogy a BPE korábbi részvényeseit és hitelezőit „a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul” elv alapján kompenzálja-e vagy sem, még mindig folyamatban van.

33. bekezdés

Az ESZT szeretné megjegyezni, hogy a hozzájárulások kiszámításának jogi követelményeit megfelelően figyelembe veszik a pontatlanság lehetséges kockázatának kiküszöbölése érdekében. Ezenkívül az ESZT szeretné megjegyezni, hogy nyilvánosságra hozza az előzetes hozzájárulások kiszámításának a jogszabályi kereteken belül megengedett legmagasabb mértékére vonatkozó határozatával kapcsolatos összes információt. Azaz minden intézmény rendelkezésére állnak az adott intézményhez kapcsolódó módszerek és információk. Az Európai Unió működéséről szóló szerződésből eredő szakmai titoktartási kötelezettségek miatt azonban az ESZT-nek jogilag nincs arra lehetősége, hogy egy adott intézmény számára másik intézményekről szóló bizalmas információkat közlétegyen, amit szintén figyelembe vesznek a hozzájárulások kiszámításánál.

35–37. bekezdés

Emlékeztetni kell arra, hogy az előzetes hozzájárulásokra vonatkozó nemzeti eljárásokat a nemzeti szabályozó hatóságok (NSZH-k) kezelik, amelyek az említett eljárásokban részes felekként vesznek részt. Ezért az ESZT, amely nem részes fele az ilyen eljárásoknak, nem rendelkezik közvetlen hozzáféréssel ezen információkhoz, és elkerülhetetlenül az NSZH-k tájékoztatására hagyatkozik.

Az NSZH-k által az ESZT-nek nyújtott, előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos nemzeti jogorvoslatra/bírósági ügyekre vonatkozó adatszolgáltatás ezért a jó együttműködés keretében történik, és nem kifejezett jogi követelmény alapján.

Az Európai Számvevőszék tavalyi ajánlását követően az ESZT jelentős lépéseket tett az NSZH-k jelentéstételének javítása érdekében. Elsősorban az ESZT megállapodott az NSZH-kal egy olyan rendszeres jelentéstételt magában foglaló gyakorlati eljárásról, amely lehetővé tenné az ESZT számára a nemzeti jogorvoslatok és bírósági ügyek alakulásának figyelemmel kísérését az idő múlásával. Részletesebben tehát az NSZH-k jelentik az előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos nemzeti jogorvoslatokról/bírósági ügyekről szóló adatokat a dátum, a cél és a vitatott összeg releváns részleteivel együtt, nem összesített alapon, hanem minden egyes intézmény esetében külön-külön. Ezen túlmenően a Számvevőszék ajánlásai alapján az ESZT szeretné megjegyezni, hogy 2018 szeptemberétől az NSZH-k elkezdtek adatokat szolgáltatni az egyes vitás ügyek előtörténetéről, lehetővé téve az ESZT számára a megfelelő ellenőrzési nyomvonalat. Az ESZT úgy véli, hogy az NSZH-k jelentései tartalmazzák az éves beszámoló elkészítéséhez szükséges összes információt az ESZT belső ellenőrzési standardjaival összhangban.

Az információk pontosságának biztosítása érdekében az ESZT egyeztet az NSZH-k által a fenti jelentéstételi megállapodás szerint bejelentett egyéni összegeket az ESZT által az adott évre kiszámított előzetes hozzájárulások összegével.

Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy az NSZH-k évente háromszor frissítik a releváns információkat, ami elegendő az információk időszerűségének biztosításához.

A fentiek fényében az ESZT úgy véli, hogy az előzetes hozzájárulási ügyekkel kapcsolatban indított minden kereset hozzájárul az NSZH-k által szolgáltatott azon információk pontosságának, teljességének és időszerűségének biztosításához, amelyekre az ESZT éves beszámolóját alapozza.

39. bekezdés

Az ESZT szeretné megjegyezni, hogy egyes összegek kettős elszámolását illetően a jobb megértésben a végleges éves beszámoló 32. oldalán létrehozott lábjegyzet segít, mivel egyes esetek nemzeti és európai szinten ugyanazokat a hozzájárulási összegeket érintik. Az ESZT hasznosnak tartaná az érintett összegek nemzeti és európai szinten történő közzétételét, mivel ezek a szintek nem teljesen kapcsolódnak egymáshoz, és saját dinamikájuk van. Mindazonáltal az ESZT elismeri, hogy a kettősen elszámolt összegek külön történő feltüntetése további betekintést nyújt a teljes expozícióba.

45. bekezdés

Az ESZT szeretné megemlíteni, hogy éves beszámolójának elkészítésére tekintettel az ESZT előzetes elemzést készített a jogi költségekre vonatkozó céltartalék/függő kötelezettség könyvelésének lehetőségéről. Mivel nem áll rendelkezésre megbízható becslés az ESZT által feltehetőleg megfizetendő jogi költségek összegéről, a 2017-ben kifizetett és elhatárolt költségek elegendőnek bizonyultak, és ebből a szempontból semmilyen céltartalék/függő kötelezettség nem került megjelölésre.

Még ha az ESZT-nek meg is kellene térítenie a felperesek jogi költségeit az ESZT-t ellen indított minden ügyben (ami jelenleg nem várható), ez az összeg lényegesen alacsonyabb lenne, mint a ESZT lényegességi szintje, és így nem vezetne az ESZT pénzügyi helyzetének lényeges változásához.

1. ajánlás

Az ESZT elfogadja a Számvevőszék ezen ajánlását.

A vitatott összegekből és jogi költségekből eredő céltartalékok és függő kötelezettségek pontos kezelésekor az ESZT teljes mértékben megfelel a 10. sz. uniós számviteli szabálynak, amely továbbra is az uralkodó szabály. Az e szabályból eredő számviteli politika a követelmények megértésének jobb támogatása egy egyszerűsített megközelítés lehetővé tételére és e számviteli szabály következetes alkalmazásának biztosítására. Az ESZT számviteli politikájába külön bekezdés kerül majd a jogi költségek elszámolási módjával kapcsolatban.

A számviteli politika megvitatása a belső konzultációk utolsó szakaszában van, és 2018 végéig elfogadásra kerül.

56. bekezdés

Lásd az ESZT 19–20. bekezdésre adott válaszát.

2. ajánlás

Az ESZT elfogadja a Számvevőszék ezen ajánlását.

57. bekezdés

Lásd az ESZT 35–37. bekezdésre és 3. ajánlásra adott válaszát.

3. ajánlás

Az ESZT részben elfogadja a Számvevőszék ezen ajánlását.

Az előzetes hozzájárulással kapcsolatos ügyek tekintetében, az ESZT által a fenti 35–37. bekezdésre adott válaszként kifejtett megfontolások fényében az ESZT azon a véleményen van, hogy minden benyújtott kereset hozzájárul az NSZH-k által szolgáltatott azon információk pontosságához, teljességéhez és időszerűségéhez, amelyekre az ESZT az éves beszámolóját alapozza.

Annak érdekében, hogy a Számvevőszék további biztosítékot kaphasson arra, hogy megfelelőek azok az NSZH-k által szolgáltatott információk, amelyekre az ESZT az éves beszámolóját alapozza, az ESZT az NSZH-kkal együtt megvizsgálja annak lehetőségét, hogy az NSZH-k az ESZT számára teljességi nyilatkozatokat biztosítsanak az előzetes hozzájárulásokkal kapcsolatos nemzeti eljárásokból eredő függő kötelezettségekre vonatkozóan.

A szanálási ügyek tekintetében az ESZT kapcsolatot tart az érintett NSZH-kal annak érdekében, hogy megvitassák a megvalósítható gyakorlati eljárásokat.

A BIZOTTSÁG VÁLASZAI

ÉSZREVÉTELEK

50. A Bizottság véleménye szerint sem az ügyek összetettsége és újszerűsége, sem a kártérítés összege nem befolyásolja azon értékelését, hogy a gazdasági erőforrások kiáramlásának veszélye alacsony.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

2. ajánlás

A Bizottság elfogadja az ajánlást.

A TANÁCS VÁLASZAI

53. Az Európai Unió Tanácsának és az Európai Tanácsnak a 2017-es pénzügyi beszámolási évre vonatkozó pénzügyi kimutatásaiban nem tüntettek fel az Egységes Szanálási Mechanizmusról szóló rendelet 92. cikkének (4) bekezdése szerinti függő kötelezettséget.

54. A Tanács 2017-ben nem vett részt szanálási határozat meghozatalában. A BPE szanálása nyomán 2017. október 26-án a Törvényszékhez benyújtott keresetet a Törvényszék 2018. június 14-én elfogadhatatlannak nyilvánította annyiban, amennyiben a Tanács ellen irányul.
